

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Федеральное государственное автономное учреждение
высшего профессионального образования
"Казанский (Приволжский) федеральный университет"
Отделение татарской филологии и межкультурной коммуникации

подписано электронно-цифровой подписью

Программа дисциплины
Татарская детская литература БЗ.ДВ.12

Направление подготовки: 050100.62 - Педагогическое образование

Профиль подготовки: Образование в области родного (татарского) языка и литературы

Квалификация выпускника: бакалавр

Форма обучения: заочное

Язык обучения: русский

Автор(ы):

Мингазова Л.И.

Рецензент(ы):

Яхин Ф.З.

СОГЛАСОВАНО:

Заведующий(ая) кафедрой: Сайфулина Ф. С.

Протокол заседания кафедры No ___ от "___" _____ 201__ г

Учебно-методическая комиссия Института филологии и межкультурной коммуникации
(отделение татарской филологии и межкультурной коммуникации):

Протокол заседания УМК No ___ от "___" _____ 201__ г

Регистрационный No 902323114

Казань
2014

Содержание

1. Цели освоения дисциплины
2. Место дисциплины в структуре основной образовательной программы
3. Компетенции обучающегося, формируемые в результате освоения дисциплины /модуля
4. Структура и содержание дисциплины/ модуля
5. Образовательные технологии, включая интерактивные формы обучения
6. Оценочные средства для текущего контроля успеваемости, промежуточной аттестации по итогам освоения дисциплины и учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы студентов
7. Литература
8. Интернет-ресурсы
9. Материально-техническое обеспечение дисциплины/модуля согласно утвержденному учебному плану

Программу дисциплины разработал(а)(и) доцент, д.н. (доцент) Мингазова Л.И. кафедра татарской литературы и методики преподавания отделение татарской филологии и межкультурной коммуникации им.Г.Тукая , Lyajlya.Mingazova@kpfu.ru

1. Цели освоения дисциплины

- ознакомление студентов с историей татарской детской литературы, ее образно-художественными традициями, крупнейшими детскими писателями и их творчеством;
- воспитание понимания роли, места и значения детской литературы в системе национальной культуры;

2. Место дисциплины в структуре основной образовательной программы высшего профессионального образования

Данная учебная дисциплина включена в раздел " Б3.ДВ.12 Профессиональный" основной образовательной программы 050100.62 Педагогическое образование и относится к дисциплинам по выбору. Осваивается на 2, 3 курсах, 4, 5 семестры.

Б.3. Профессиональный цикл. Базовая часть

Б.3.10. Модуль "Татарская детская литература"

Б.3. 10. Татарская детская литература

Требования к освоению содержания данного курса предполагают наличие компетенций, сформированных у обучающихся в результате освоения дисциплин ООП подготовки бакалавра по данному направлению: "Татарское устное народное творчество", "Древняя литература". Освоение дисциплины "История татарской литературы" является необходимой основой для последующего изучения дисциплины. Дисциплин вариативной части профессионального цикла. Дисциплина изучается во II семестре.

3. Компетенции обучающегося, формируемые в результате освоения дисциплины /модуля

В результате освоения дисциплины формируются следующие компетенции:

Шифр компетенции	Расшифровка приобретаемой компетенции
ПКЛ-1. (профессиональные компетенции)	Способен реализовать учебные программы базовых и элективных курсов в различных образовательных учреждениях.
ПКЛ-1. (профессиональные компетенции)	Способен реализовать учебные программы базовых и элективных курсов в различных образовательных учреждениях.
ПКЛ-1. (профессиональные компетенции)	Способен реализовать учебные программы базовых и элективных курсов в различных образовательных учреждениях.
ПКЛ-2. (профессиональные компетенции)	Готов применять современные методики и технологии, в т.ч. и информационные для обеспечения качества учебно-воспитательного процесса на определенной ступени конкретного образовательного учреждения.
ПКЛ-2. (профессиональные компетенции)	Готов применять современные методики и технологии, в т.ч. и информационные для обеспечения качества учебно-воспитательного процесса на определенной ступени конкретного образовательного учреждения.

Шифр компетенции	Расшифровка приобретаемой компетенции
ПКЛ-2. (профессиональные компетенции)	Готов применять современные методики и технологии, в т.ч. и информационные для обеспечения качества учебно-воспитательного процесса на определенной ступени конкретного образовательного учреждения.
ПКЛ-3. (профессиональные компетенции)	Способен применять современные методы диагностирования достижений обучающихся и воспитанников, осуществлять педагогическое сопровождение процессов социализации и профессионального самоопределения обучающихся, подготовки их к сознательному выбору профессии.
ПКЛ-3. (профессиональные компетенции)	Способен применять современные методы диагностирования достижений обучающихся и воспитанников, осуществлять педагогическое сопровождение процессов социализации и профессионального самоопределения обучающихся, подготовки их к сознательному выбору профессии.
ПКЛ-3. (профессиональные компетенции)	Способен применять современные методы диагностирования достижений обучающихся и воспитанников, осуществлять педагогическое сопровождение процессов социализации и профессионального самоопределения обучающихся, подготовки их к сознательному выбору профессии.
ПКЛ-4. (профессиональные компетенции)	Способен использовать возможности образовательной среды, в том числе информационной, для обеспечения качества учебно-воспитательного процесса.
ПКЛ-4. (профессиональные компетенции)	Способен использовать возможности образовательной среды, в том числе информационной, для обеспечения качества учебно-воспитательного процесса.
ПКЛ-4. (профессиональные компетенции)	Способен использовать возможности образовательной среды, в том числе информационной, для обеспечения качества учебно-воспитательного процесса.

В результате освоения дисциплины студент:

1. должен знать:

- цели и задачи дисциплины и его связь с другими науками;
- историю татарской детской литературы в ее поступательном развитии (от начала до современности) и в персоналиях;
- понятийный литературоведческий аппарат (инструментарий), позволяющий ему филологически профессионально характеризовать художественные произведения различных жанров и форм;
- литературно-фактический и научно-критический материал по татарской детской литературе;
- содержание произведений, в том числе и тех, которые изучаются в школе;
- наизусть стихи и фрагменты прозы, предлагаемые программой для заучивания наизусть;

2. должен уметь:

- ориентироваться в способах и формах усвоения художественной традиции в истории литературы; анализировать художественные произведения татарских детских писателей, принадлежащих к различным художественным направлениям и эпохам;

- собирать, структурировать и излагать материал по проблемам истории татарской детской литературы (письменно и устно в различных жанрах, актуальных в научной и учебно-методической деятельности);
- использовать все знания, навыки и умения, полученные при изучении татарской детской литературы, в преподавании татарской литературы в школе.

3. должен владеть:

- филологического подхода к литературно-художественному материалу в его историческом развитии;
- определения функционирования художественных приемов в произведениях поэзии, драматургии и прозы, различных их жанров.

4. должен демонстрировать способность и готовность:

- способность демонстрировать знание основных положений и концепций в области теории и истории основной изучаемой литературы (литератур), теории коммуникации, филологического анализа и интерпретации текста, представление об истории, современном состоянии и перспективах развития филологии (ПК-1);
- владение базовыми навыками сбора и анализа литературных фактов с использованием традиционных методов и современных информационных технологий (ПК-2);
- способен применять современные методы диагностирования достижений обучающихся и воспитанников, осуществлять педагогическое сопровождение процессов социализации и профессионального самоопределения обучающихся, подготовки их к сознательному выбору профессии (ПК-3);
- способен использовать возможности образовательной среды, в том числе информационной, для обеспечения качества учебно-воспитательного процесса (ПК-4).

4. Структура и содержание дисциплины/ модуля

Общая трудоемкость дисциплины составляет зачетных(ые) единиц(ы) 108 часа(ов).

Форма промежуточного контроля дисциплины отсутствует в 4 семестре; зачет в 5 семестре.

Суммарно по дисциплине можно получить 100 баллов, из них текущая работа оценивается в 50 баллов, итоговая форма контроля - в 50 баллов. Минимальное количество для допуска к зачету 28 баллов.

86 баллов и более - "отлично" (отл.);

71-85 баллов - "хорошо" (хор.);

55-70 баллов - "удовлетворительно" (удов.);

54 балла и менее - "неудовлетворительно" (неуд.).

4.1 Структура и содержание аудиторной работы по дисциплине/ модулю

Тематический план дисциплины/модуля

N	Раздел Дисциплины/ Модуля	Семестр	Неделя семестра	Виды и часы аудиторной работы, их трудоемкость (в часах)			Текущие формы контроля
				Лекции	Практические занятия	Лабораторные работы	
1.	Тема 1. Татар балалар әдәбияты фәненең						

гомуми мæьэләләрә

4

1

0

0

N	Раздел Дисциплины/ Модуля	Семестр	Неделя семестра	Виды и часы аудиторной работы, их трудоемкость (в часах)			Текущие формы контроля
				Лекции	Практические занятия	Лабораторные работы	
3.	Тема 3. Татар балалар әдәбиятының формалашу тарихы. К.Насыйри иҗаты	4		1	2	0	
4.	Тема 4. XX гасыр башы балалар әдәбияты. Балалар язучылары иҗаты	5		1	1	0	
5.	Тема 5. 1920-1930 еллар татар балалар әдәбияты	5		0	0	0	
6.	Тема 6. 1940-1960 еллар татар балалар әдәбиятында күтәрелгән төп идея-проблемалар	5		0	0	0	
7.	Тема 7. 1960-2000 еллар татар балалар әдәбиятының торышы	5		1	1	0	
	Тема . Итоговая форма контроля	5		0	0	0	зачет
	Итого			4	4	0	

4.2 Содержание дисциплины

Тема 1. Татар балалар әдәбияты фәнненең гомуми мәәләләре

лекционное занятие (1 часа(ов)):

Предмет алдына куелган төп максат һәм бурычлар. Башка фәннәр белән үзара бәйләнеш. Балаларның яш һәм милли үзенчәлекләрен искә алу принциплары. Балалар матбугаты. Татар балалар әдәбияты курсының өйрәнүнең теоретик нигезләре.

Тема 3. Татар балалар әдәбиятының формалашу тарихы. К.Насыйри иҗаты

лекционное занятие (1 часа(ов)):

Татар балалар әдәбиятының формалашу тарихы. Бу тарихка фольклорның ясаган тәэсире. XVII-XIX йөзләрдә балалар укыган китаплар, аерым әсәрләр: Бәдәвам, Бакырган, Кисекбаш, Нәфтияк, Иман шарты, Калилә вә Димнә, Ләйлә-Мәжнүн, Мең дә бер кичә һ.б. К.Гали. Кыйссаи Йосыф, Т.Ялчыгол. Рисаләи Газизә, Ә.У.Кормаши. Кыйссаи Таһир илә Зөһрә, Котб. Хәсрәү вә Ширин һ.б. К.Насыйри дөнъяви эчтәлектәге татар балалар әдәбиятын нигезләүче мөгърифәтче. Аның укыту-тәрбия өлкәсендәге эшчәнлеге: дәрәслекләр, педагогик хезмәтләр, әдәби әсәрләр. Буш вакыт (1861) китабы. Аның татар телендә язылган беренче фәнни-популяр әсәр булуы. ?Фәвакиһел жөләса фил әдәбият? (?Әдәбият турындагы мәҗлесләрнең жимешләре? (1879-1884), ?Кырык бакча? (1880) әсәрләре. Бу хезмәтләрдә балаларга белем, әхлак, хезмәт тәрбиясе бирү принципларының хәл ителеше. Кырык вәзир кыйссасының балаларны тәрбияләүдәге әһәмияте. Әбүгалисина кыйссасы. Әсәрдә укучыларга әйтергә теләгән төп фикерләр. К.Насыйринның тәрбия өлкәсендәге башка хезмәтләре: ?Китаб-әт-тәрбия?, ?Утыз вәгазь?, ?Әхлак рисаләсе?, ?Тәрбия?, ?Балаларга тәғлим бирмәк? һ.б.

практическое занятие (2 часа(ов)):

К.Насыйриных "Әбүгалисина кыйссасы". Әсәрдә укучыларга әйтергә теләгән төп фикерләр

Тема 4. XX гасыр башы балалар әдәбияты. Балалар язучылары ижаты

лекционное занятие (1 часа(ов)):

XX гасыр башында демократик фикер үсеше. Мәктәп-мәдрәсәләрдә уку-тәрбия эшен яңарту. Яңа мәктәп, мәдрәсәләр барлыкка килү. Яңа уку программалары, дәрәсләкләр төзелү. Г.Тукай, Г.Ибраһимов, Н.Думава, К.Биккулов, М.Укмәси, Ф.Агеев һ.б. төзегән дәрәсләкләр. Демократик һәм дөньяви эчтәлектәгә татар балалар әдәбиятының тууы, үсүе. Бу өлкәдә аерым язучылар эшчәнлегә: Г.Тукай, Дәрдемәнд, Ф.Әмирхан, М.Гафури, Г.Исхакый, Г.Ибраһимов, Ш.Әхмәдиев, З.Ярмәки һ.б. XX гасыр башында балалар өчен чыгарылган матбугат: Тәрбиятел-әтфаль (1910), Тәрбия, Галәмә сабыян (1909-1910), Ак юл (1913-1916), Әл-Ислах (1907-1909), Балалар дөньясы (1917-1918), Өлфәт (Союз) (1907), Аң (1912-1918). Балалар әдәбиятын үстерүгә багышланган махсус тәнкыйть мөкаләләре (Г.Тукай, Ш.Әхмәдиев, Г.Ибраһимов, М.Корбанғалиев хезмәтләре). Тәржемә эшчәнлегенң торышы.

практическое занятие (1 часа(ов)):

Габдулла Тукай (1886-1913) ижаты Фатих Әмирхан (1886-1926) ижаты Мәжит Гафури (1880-1934) ижаты Дәрдемәнд (Закир Рәмиев 1859-1921) ижаты һ.б.

Тема 5. 1920-1930 еллар татар балалар әдәбияты

Тема 6. 1940-1960 еллар татар балалар әдәбиятында күтәрелгән төп идея-проблемалар

Тема 7. 1960-2000 еллар татар балалар әдәбиятының торышы

лекционное занятие (1 часа(ов)):

Татар балалар әдәбиятына ижтимагый-сәяси торышның һәм гомум әдәбиятның йогынтысы. а) Торгыныч чоры әдәбияты (1960-1985) б) Үзгәртеп кору чоры әдәбияты (1985-2000) 1956 елдан соң әдәбиятта беркадәр хәр фикерләүгә юл ачылу. Туксанынчы еллар башында илдә зур үзгәрешләр барлыкка килү. Татарстан республикасының мөстәкыйльлек өчен көрәше, милли горәф-гадәтләргә, дингә уңай караш урнашу һ.б. Шулар нәтижәсендә традицион рәвештә дөвам ителүче юнәлешләр белән бергә, яңарак агымнар барлыкка килү. Дөүләт оешмаларының һәм Язучылар союзының балалар әдәбиятын үстерү юнәлешендәгә эшчәнлегә. Ш.Галиевнең (1982), Р.Миңнуллинның (1993), Р.Гәзизовның (2005) халыкара Х.Андерсен исемендәгә Почетлы дипломга лаек булулары. Татар балалар матбугатында барлыкка килгән яңарыш. Матбугатта балаларның үз ижатлары. Онытылуга дучар ителгән аерым авторлар ижатының әдәбиятка кире кайтарылуы (Г.Исхакый, Г.Рәхим, Ә.Айдар, Ф.Агеев һ.б.) Л.Ихсанова, З.Туфайлова, Х.Халиков, Ж.Тәржемәнов, М.Фәйзуллина, Ф.Яруллин, Р.Вәлиева, Р.Батулла, Г.Гыйльманов, Р.Корбан, Ә.Мөәминова, А.Тимергалин һ.б. ижаты. Әсәрләрдә өлегә чорда формалашкан бала һәм тарих (милли аң), бала һәм жәмгыять, бала һәм табигать дип билгеләргә мөмкин булган проблемаларның бирелеше. 60-90 еллар балалар әдәбиятының тематикасы, жанр төрлеләгә. Балалар китабының торышы, бизәлеше һ.б. Мәктәп дәрәсләкләре, аларны яхшырту юнәлешендәгә эшчәнлек. Хәзергә балалар әдәбияты өлкәсендә эшләүче өлкән, урта буын һәм яшь авторлар. Фәнни-фантастик, мажаралы, детектив жанрларның торышы. Әкиятләр жанрының заман рухы белән сугарылуы (Ф.Яруллин, Р.Батулла, Р.Хафизова, Ә.Гаффар, Г.Гыйльман, З.Хөснияр һ.б.). Балалар драматургиясенң торышы. Г.Нәбиуллин, Н.Гайсин, Н.Исәнбөт, Н.Фәттаһ, Р.Батулла, Т.Миңнуллин, Р.Корбан, Г.Гыйльманов һ.б. язучыларның заман темаларын сәхнә әсәрләре аша бирүе. Балалар әдәбияты тәнкыйтенең һәм тәржемәнең торышы.

практическое занятие (1 часа(ов)):

Жәвад Тәржемәнов (1920-1995) Шәүкәт Галиев (1928-2002) Туфан Миңнуллин (1935-2012) Фәнис Яруллин (1938-2011) Роберт Миңнуллин (1948) Галимжан Гыйльманов (1957) Рафис Корбан (1957) ижатлары

4.3 Структура и содержание самостоятельной работы дисциплины (модуля)

N	Раздел Дисциплины	Семестр	Неделя семестра	Виды самостоятельной работы студентов	Трудоемкость (в часах)	Формы контроля самостоятельной работы
1	Тема 1. Татар балалар					

әдәбияты фәнненең гомуми мәъләләре

Конспектирование

литературоведческих и критических работ

вопросы

N	Раздел Дисциплины	Семестр	Неделя семестра	Виды самостоятельной работы студентов	Трудоемкость (в часах)	Формы контроля самостоятельной работы
3.	Тема 3. Татар балалар әдәбиятының формалашу тарихы. К.Насыйри ижаты	4		Конспектирование литературоведческих и критических работ. Чтение и анализ литературных текстов	58	контрольные вопросы
4.	Тема 4. XX гасыр башы балалар әдәбияты. Балалар язучылары ижаты	5		Чтение и анализ литературных текстов	6	коллеквиум
5.	Тема 5. 1920-1930 еллар татар балалар әдәбияты	5		Чтение и анализ литературных текстов	4	коллеквиум
6.	Тема 6. 1940-1960 еллар татар балалар әдәбиятында күтәрелгән төп идея-проблемалар	5		Чтение и анализ литературных текстов	8	Контрольная работа
7.	Тема 7. 1960-2000 еллар татар балалар әдәбиятының торышы	5		Чтение и анализ литературных текстов	10	Контрольная работа
	Итого				96	

5. Образовательные технологии, включая интерактивные формы обучения

- лекции, практические занятия, самостоятельная работа студентов, курсовая работа (определяется по выбору обучающегося)
- технология проблемного обучения;
- интернет-технологии;

6. Оценочные средства для текущего контроля успеваемости, промежуточной аттестации по итогам освоения дисциплины и учебно-методическое обеспечение самостоятельной работы студентов

Тема 1. Татар балалар әдәбияты фәннең гомуми мәъләләре

контрольные вопросы, примерные вопросы:

"Татар балалар әдәбияты" курсы, аны өйрәнүнең максаты һәм бурычлары. Балалар әдәбиятын өйрәнүдә укучыларның яшь үзгәрешләрен иске алу принцибы. Мәктәпкәчә яшәткән балалар өчен язылган әсәрләргә куелган таләпләр.

Тема 3. Татар балалар әдәбиятының формалашу тарихы. К.Насыйри ижаты

контрольные вопросы, примерные вопросы:

Татар балалар әдәбиятын өйрәнү тарихыннан. Бу өлкәдә язылган хезмәтләр. К.Насыйри- татар балалар әдәбиятын нигезләүче әдип, галим.

Тема 4. XX гасыр башы балалар әдәбияты. Балалар язучылары ижаты

коллеквиум , примерные вопросы:

XX гасыр башында балалар өчен вакытлы матбугат. "Тәрбиятел-өтфал", "Ак юл" журналлары. Ф.Агиев эшчәнчелеге. Г.Тукайның мәсәлләре һәм хикәяләре. Рус әдәбиятынан тәржемәләр. Г.Тукайның татар балалар әдәбиятын үстерү юнәлешендә эшчәнлеге. Конспект. ("Тукай һәм балалар әдәбияты" Ф.Абдрахманов, "Халык шагыйре" , "Г.Тукай укыту һәм тәрбия турында" Туишев Ю. һ.б.) Дәрдмәнднең әсәрләрен сәнгатьле итеп укырга өйрәнү, бер әсәрен ятлау. Г.Тукай шигырьләрен сәнгатьле итеп укырга өйрәнү, берничә шигырен яттан сөйләү.

Тема 5. 1920-1930 еллар татар балалар әдәбияты

коллеквиум , примерные вопросы:

1920-1930 еллар татар балалар әдәбиятының торышы. Сәясәт һәм балалар әдәбияты. А.Алишның "Ана әкиятләре" циклы турында минем фикерләрем. Курчак театры. Материаллар туплау, конспект. Балалар сәхнәсе. Бүгенге көндә сәхнәдә барган пьесалар турында әңгәмә

Тема 6. 1940-1960 еллар татар балалар әдәбиятында күтәрелгән төп идея-проблемалар

Контрольная работа , примерные вопросы:

Г.Гобәйнең повестьлары: "Маякчы кызы", "Ялгыз йортта", "Каланча", "Замана балалары". Ижатка бүгенге көн күзлегеннән чыгып бәя. Н.Исәнбәт тарафыннан чыгарылган фольклор җыентыкларына анализ.

Тема 7. 1960-2000 еллар татар балалар әдәбиятының торышы

Контрольная работа , примерные вопросы:

Г.Мөхәммәтшинның "Без әле жирдә яшибез" повесте. Төп геройны тасвирлау үзенчәлеге. Ж.Тәрҗемановның "Ачкыч һәм баскыч" җыентыгына анализ. Бүгенге балалар прозасында дини тәрбия: Ф.Яхин, Ф.Бәйрәмова әсәрләре. Әдәби әкият жанры. Р.Батулла әкиятләре. М.Жәлил, Б.Рәхмәт, Ә.Фәйзи, Ф.Яруллин, Ш.Галиев, Р.Миңнуллин һ.б. шигырьләрен сәнгатьле итеп укырга өйрәнү. Теләк буенча шигырьләрен ятлау. Ф.Яруллин ижатына мөнәсәбәт (Ижатка студентларның шәхси карашларын ачыклау). Бүгенге балалар өчен вакытлы матбугатка күзәтү. Бүгенге балалар өчен басылып чыккан уңышлы китаплар турында фикерләр туплау, әңгәмә оештыру.

Тема . Итоговая форма контроля

Примерные вопросы к зачету:

Учет, контроль и анализ знаний студентов производится на занятиях: контрольные работы по окончанию отдельного блока тем - БРС, устные опросы - коллоквиумы, проверка конспектов-источников, теоретических и литературоведческих трудов, заданных студентам, анализ отдельных произведений, выполненных вне занятия (самостоятельно) и т. др. Контрольные вопросы включают различные аспекты детской литературы и составлены так, чтобы студенту была интересно работать: в форме кроссворда, или выбрать правильный ответ, есть вопросы, к которым необходимо подойти творчески и др.

- 1."Татар балалар әдәбияты" курсы, аны өйрәнүнең максаты һәм бурычлары.
2. Ж.Тәрҗемановның татар балалар әдәбияты өлкәсендәге эшчәнлеге "Ачкыч һәм баскыч" китабы.
3. Балалар әдәбиятын өйрәнүдә укучыларның яшь үзенчәлеген искә алу принцибы. Мәктәпкәчә яшьтәге балалар өчен язылган әсәрләргә куелган таләпләр.
4. Ә.Бикчәнтәеваның балаларга багышланган шигырьләре һәм хикәяләре.
5. Хәзерге чор татар балалар әдәбиятының торышы. Күтәрелгән проблемалар, тематик төрлөлөк.
6. Г.Тукайның татар балалар әдәбиятын үстерү юнәлешендәге эшчәнлеге (шигырь җыентыклары, дәрәслек-хрестоматияләре һ.б.)
7. Татар балалар әдәбиятын өйрәнү тарихыннан. Бу өлкәдә язылган хезмәتلәр.
8. К.Насыри- татар балалар әдәбиятын нигезләүче әдип, галим.
9. Илленче еллар татар балалар әдәбияты. Тематик төрлөлөк, жанр үзенчәлеге.
10. Р.Миңнуллин һәм татар балалар шигырияте.

11. Балалар фольклоры. Бала тәрбияләүдә аның әһәмияте.
12. Балалар әдәбиятында юмор һәм сатира. Мисаллар.
13. "Буш вакыт" китабы. Эчтәлеге һәм тәрбияви әһәмияте.
14. Балалар әдәбиятын һәм матбугатын үстерүдә Ф.Әмирханның роле. Хикәяләренең берсенә бәяләмә ("Корбан", "Нәҗип", "Ул үксез бала иде шул").
15. XX йөз башында татар балалар әдәбиятының үсеше. Мисаллар.
16. Т.Миңнуллин драматургиясе (балалар өчен язган драмалары).
17. Татар балалар драматургиясе. Формалашу тарихы, үсеш этаплары (мисаллар белән).
18. Р.Корбанов ижаты.
19. Балалар әдәбиятының сүз сәнгатең башка өлкәләре белән бәйләнеше.
20. Б.Рәхмәтнең татар балалар әдәбияты үсешенә ясаган тәэсире.
21. Бүгенге балалар әдәбиятында горейф-гадәтләр, милли яшәү рәвешенең һәм дини тәрбиянең чагылышы.
22. А.Алишның тормыш юлы һәм ижаты "Ана әкиятләре" циклы.
23. XX йөз башы татар балалар поэзиясе. Күренекле авторлар. Мисаллар.
24. Ф.Яруллинның балалар өчен язган әсәрләре: жанрлары, күтәрелгән тема һәм проблемалар, аларның сәнгатьчә хәл ителеше.
25. 1920 еллар балалар әдәбияты. Аеруча уңышлы ижат иткән авторлар, аларның әсәрләре. Бу чор балалар әдәбиятына хас төп сыйфатлар.
26. М.Фәйзуллинаның балалар өчен язган шигырьләре.
27. Утызынчы еллар балалар прозасы.
28. Ә.Мөминова ижаты.
29. Кырыгынчы елларда татар балалар әдәбияты.
30. Г.Гыйльмановның татар балалар әдәбияты өлкәсендәге эшчәнлеге. Жанр төрлелеге, күтәрелгән идея-проблемалар һ.б.
31. 1960-1970 еллар татар балалар прозасы. Авторлар. Әсәрләр.
32. Л.Ихсанова ижаты.
33. 1960-1970 елларда татар балалар поэзиясенең торышы.
34. Н.Исәнбәтнең татар балалар әдәбияты өлкәсендәге эшчәнлеге.
35. 1980-1990 еллар татар балалар прозасы. Күтәрелгән төп идеяләр, аларның сәнгатьчә бирелеше?.
36. М.Жәлилнең татар балалар әдәбияты үсешенә керткән өлеше.
37. 1980-1990 еллар татар балалар поэзиясе.
38. Дәрҗия Аппакова ижаты.
39. 1980-1990 еллар татар балалар прозасы. Иң күренекле вәкилләре.
40. Р.Бәшәр ижаты.
41. 1980-1990 еллар татар балалар драматургиясе.
42. һ.Такташның балалар өчен ижаты.
43. Татар балалар әдәбиятында фантастик әсәрләр. Аның тарихы. Тематик төрлелек.
44. Х.Халиков ижаты
45. Кече яшьтәге мәктәп балалары өчен язылган әсәрләргә куела торган таләпләр. Әлеге яшьтәге балаларга тәкъдим ителә торган уку китапларының үзенчәлеге. Бу өлкәдә эшләүче авторлар.
46. Р.Вәлиеваның татар балалар әдәбияты өлкәсендәге эшчәнлеге.
47. Урта яшьтәге балаларның психик үзенчәлекләре, бу яшьтәге балаларга язылган әсәрләргә таләпләр.
48. М.Гафури ижаты.
49. Утызынчы еллар балалар шигърияте
50. Ш.Маннур ижаты. ("Миләүшә китабы", "Чиккән сөлге", "Нәниләргә-дәүләргә").

51. Татар балалар матбугаты.
52. Л.Лерон ижаты.
53. Балачак фольклоры.
54. Ф.Кәримнең балалар өчен язган әсәрләре.
55. Татар халкының йола ижатында балаларның урыны.
56. Ә.Фәйзиннең балалар өчен язган әсәрләре. "Бал корты" шигырен яттан сөйләргә.
57. Г.Тукайның балалар өчен язган шигырьләре.
58. З.Туфайлова - балалар шагыйре. Ижатында үткәрелгән төп идея-фикерләр.
59. К.Насыринең балалар әдәбияты өлкәсендәге эшчәнлеге. "Әбүгалисина кыйссасы".
60. Ф.Яруллин әкиятләре.

7.1. Основная литература:

Ерофеева, Н. Е. Творчество К. Грэхема. Взрослый взгляд на детскую литературу [Электронный ресурс] : монография / Н. Е. Ерофеева, И. Н. Пасечная. - 2-е изд., стер. - М. : ФЛИНТА, 2012. - 162 с.

<http://znanium.com/bookread.php?book=455146>

Галкин, А. Б. Герои и сюжеты русской литературы : имена, образы, идеи [Электронный ресурс] : учеб. пособие / А. Б. Галкин. - 2-е изд., стер. - 598 с.

<http://znanium.com/catalog.php?bookinfo=454889>

Плешкова, О. И. Теория литературы и практика читательской деятельности [Электронный ресурс] : учеб. пособие / О. И. Плешкова. - М. : ФЛИНТА, 2012. - 156 с.

<http://znanium.com/catalog.php?bookinfo=456331>

Сугыш чоры балалар әдәбияты = Детская литература военных лет: учеб. издание. В 15 т. Т.4. / сост. и авт. предисл. Л.И. Мингазова. - Казань: Хәтер, 2010.- С. 5-18.-(Сер. "Школьная библиотека - 65-летию Великой Победы").

Минһажева Л.И., Мияссарова И.Х. Татар балалар әдәбияты. Гомуми белем бирү мәктәпләре, урта һәм югары педагогик уку йортлары өчен уку әсбабы. - Казан: ТаРИХ, 2009. -384 б.;

Татар балалар әдәбияты. Гомуми белем бирү мәктәпләре, урта һәм югары педагогик уку йортлары өчен хрестоматия. 2 томда. Т.1. / Төз. Минһажева Л.И., Мияссарова И.Х. -- Казан: ТаРИХ, 2010. - 448.;

Татар балалар әдәбияты. Гомуми белем бирү мәктәпләре, урта һәм югары педагогик уку йортлары өчен хрестоматия. 2 томда. Т.2 / Төз. Минһажева Л.И., Мияссарова И.Х. -- Казан: ТаРИХ, 2011. - 460.

Минһажева Л.И. XX гасыр татар балалар әдәбияты: үзенчәлекләре һәм үсеш тенденцияләре. Монография. - Казан: Хәтер, 2011. - 312 б.

Сугыш чоры балалар әдәбияты. Бөек жигүннең 65 еллыгына багышлап. Гомуми белем бирү мәктәпләре, урта һәм югары педагогик уку йортлары өчен хрестоматия. 15 томда. Т.4. / Төзүчесе һәм кереш сүз авторы Л.И.Минһажева. - Казан: Хәтер, 2010. - 336 б.

Балалар фольклоры / Төзүчесе һәм кереш сүз авторы Л.И.Минһажева. - Казан: Хәтер, 2009. - 480 б.

Мингазова Л.И. Прошедшие сквозь века... История развития татарской детской литературы / Монография. - Germany (Германия): Palmarium Academic Publishing, 2011. - 246 с.

7.2. Дополнительная литература:

Купина, Н. А. Массовая литература сегодня [Электронный ресурс] : учеб. пособие / Н. А. Купина, М. А. Литовская, Н. А. Николина. - М. : Флинта : Наука, 2009. - 424 с.

<http://znanium.com/catalog.php?bookinfo=406109>

- Татар балалар әдәбияты = Татарская детская литература: учеб. пособие для сред. и высш. пед. учеб. заведений. - Казань: ТаРИХ, 2003. - 352 с. [в соавторстве с И.Х. Мияссаровой].
- Ибраһимова Ф. Сабыйларны үз итеп... (Татар балалар әдәбияты) / Ф.Ибраһимова.- Казан: Иман, 1998.;
- Кукушкин Р. Шигъри бишек / Р. Кукушкин. - Казан: Татар.кит.нәшр., 1981. - 112 б. ;
- Кукушкин Р. Канатлы дәнъя / Р. Кукушкин. - Казан: Татар. кит нәшр., 1984. - 184 б.;
- Даутов Р. Балачак әдипләре. Биобиблиографик белешмәлек / Р.Даутов. - Казан: Мәгариф, 2002. ;
- Даутов Р. Балачак әдипләре. Биобиблиографик белешмәлек. Икенче китап / Р.Даутов - Казан: Мәгариф, 2004.;
- Исламов Ф. Мәгърифәт, әдәбият һәм тарих сукмаклары / Ф.Исламов. - Казан: Печатный двор, 2002.;
- Миңнуллин Р. Шагыйрь генә булып калалмадым...: Публицистика / Р.Миңнуллин. - Казан: Матбугат йорты нәшр., 1998.;
- Сәхипова Ә. Халык педагогикасы нигезендә укыту һәм тәрбия бирү / Ә.Сәхипова. - Казан: Татар.кит.нәшр., 2005.;
- Тукаев Г. Мәктәптә милли әдәбият дәресләре / Г.Тукаев.- Казан: Татар. кит. нәшр., 2000.
- Ягъфәров Р.Шигърият чишмәләре / Р.Ягъфәров.- Казан: Татар.кит.нәшр., 1984.

7.3. Интернет-ресурсы:

- <http://tatkniga.ru> - <http://tatkniga.ru>
- <http://www.magarif.com> - <http://www.magarif.com>
- <http://www.tatarstan.ru/books/> - <http://www.tatarstan.ru/books/>
- <http://znanium.com/bookread.php?book=455146> - <http://libress.kpfu.ru/wpad.dat>
- <http://znanium.com/catalog.php?bookinfo=456331> - www.knigafond.ru

8. Материально-техническое обеспечение дисциплины(модуля)

Освоение дисциплины "Татарская детская литература" предполагает использование следующего материально-технического обеспечения:

Компьютерный класс, представляющий собой рабочее место преподавателя и не менее 15 рабочих мест студентов, включающих компьютерный стол, стул, персональный компьютер, лицензионное программное обеспечение. Каждый компьютер имеет широкополосный доступ в сеть Интернет. Все компьютеры подключены к корпоративной компьютерной сети КФУ и находятся в едином домене.

Учебно-методическая литература для данной дисциплины имеется в наличии в электронно-библиотечной системе "КнигаФонд", доступ к которой предоставлен студентам. Электронно-библиотечная система "КнигаФонд" реализует легальное хранение, распространение и защиту цифрового контента учебно-методической литературы для вузов с условием обязательного соблюдения авторских и смежных прав. КнигаФонд обеспечивает широкий законный доступ к необходимым для образовательного процесса изданиям с использованием инновационных технологий и соответствует всем требованиям новых ФГОС ВПО.

Компьютерный класс, оргтехника, теле и аудиоаппаратура (всё - в стандартной комплектации для практических занятий и самостоятельной работы); доступ к сети Интернет (во время самостоятельной подготовки и на практических занятиях).

При использовании электронных изданий каждый обучающийся обеспечивается рабочим местом в компьютерном классе с выходом в Интернет.

Для достижения учебных задач, используется аудиозаписи анализируемых художественных произведений, используется слайд-презентации, просмотр SD и DVD-дисков.

Программа составлена в соответствии с требованиями ФГОС ВПО и учебным планом по направлению 050100.62 "Педагогическое образование" и профилю подготовки Образование в области родного (татарского) языка и литературы .

Автор(ы):

Мингазова Л.И. _____

"__" _____ 201__ г.

Рецензент(ы):

Яхин Ф.З. _____

"__" _____ 201__ г.